

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

8 MAI 1962.

PROPOSITION DE LOI

relative aux pensionnés sollicitant la pension
après l'âge de la retraite.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La législation actuelle place les travailleurs arrivés à l'âge de la pension devant l'obligation d'y renoncer s'ils désirent poursuivre une activité professionnelle complète.

Les progrès de la médecine et de l'hygiène ont non seulement augmenté la longévité, mais amélioré les conditions physiques des personnes âgées.

Un grand nombre de pensionnés sont capables et désireux d'exercer une certaine activité professionnelle soit à mi-temps, soit à temps réduit ou de façon intermittente. Conformément au projet de loi n° 277, le Roi détermine les limites et conditions d'exercice de l'activité professionnelle autorisée, sans pouvoir la limiter quant à sa durée, à moins de 50 heures de prestations par mois, s'il s'agit d'une activité rémunérée au temps. La faculté pour le bénéficiaire d'une pension de retraite ou de survie d'exercer une activité professionnelle est subordonnée à une déclaration préalable dont la teneur et les modalités seront déterminées par le Roi.

Mais tous les travailleurs qui désirent continuer leur profession, soit que leur santé le permet, soit pour des motifs familiaux ou techniques, sont obligés de renoncer à la pension et sont donc ainsi pénalisés.

Diverses propositions de loi ont été déposées ces dernières années en vue de favoriser purement et simplement le cumul d'une pension de retraite ou de survie et d'une activité professionnelle. Nous pensons que ces propositions ne pouvaient être retenues dans le climat actuel en évolution mais insuffisamment préparé.

Le rapport récent dit « Sauvy » aurait, quelque peu, influencé l'opinion publique.

Ne signale-t-il pas qu'un moyen d'accroître la population active et, en même temps d'en réduire les charges, consiste à prolonger la vie active, autrement dit à reculer l'âge de la retraite ? Cette mesure peut paraître rétrograde, mais comme l'effort musculaire demandé au travailleur est de moins en

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

8 MEI 1962.

WETSVOORSTEL

betreffende de gepensioneerden die na de pensioengerechtigde leeftijd een pensioen aanvragen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Volgens de huidige wetgeving moeten de werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben, van het pensioen afzien indien zij een volledige beroepsarbeid wensen voort te zetten.

De vorderingen gemaakt door de geneeskunde en de hygiëne hebben niet alleen de levensduur verhoogd, doch ook de lichaamsgesteldheid van de bejaarde personen verbeterd.

Een groot aantal gepensioneerden kunnen en wensen enige beroepsarbeid te verrichten, hetzij half-time, hetzij beperkte of nog bij tussenpozen. Luidens het ontwerp n° 277 bepaalt de Koning de perken en de uitoefeningsvoorwaarden van de toegestane beroepsbezigheid, zonder deze te mogen beperken, wat de duur ervan betreft, tot minder dan 50 uren maandelijks dienstverstrekkingen, indien het een naar de duur bezoldigde bezigheid geldt. De mogelijkheid voor de gerechtigde op een rust- of overlevingspensioen om beroepsarbeid te verrichten wordt afhankelijk gesteld van een voorafgaande verklaring, waarvan de inhoud en de modaliteiten door de Koning worden bepaald.

Alle werknemers echter die hun beroep wensen aan te houden, hetzij omdat hun gezondheid het hun mogelijk maakt, hetzij om gezinsomstandigheden of om technische redenen, moeten afzien van een pensioen; er wordt hun aldus een straf opgelegd.

Gedurende de jongste jaren zijn verscheidene wetsvoorstellen ingediend die alleen ten doel hadden de cumulatie van rust- of overlevingspensioen én beroepsarbeid te vergemakkelijken. Onzes inziens kunnen deze voorstellen niet worden gehandhaafd in de huidige atmosfeer, die slecht voorbereid werd, doch niettemin aan het evolueren is.

Naar het schijnt heeft het onlangs gepubliceerde verslag « Sauvy » enige indruk op de publieke opinie.

Volgens dit verslag is een van de middelen om de werkzame bevolking te doen aangroeien en om ter zelfder tijd de lasten ervan te verminderen, het verlengen van de duur der arbeidsgeschiktheid, m.a.w. het verschuiven van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze maatregel kan een terug-

moins important, les personnes âgées sont beaucoup plus aptes au travail qu'auparavant.

Si la population active était trop lourdement chargée, ses ressources ne seraient plus jugées suffisantes pour assurer la relève, représentée par les jeunes. Non seulement les prestations familiales, mais l'enseignement en souffriraient.

Cette question est une des moins bien comprises et des moins connues dans ses données économiques et biologiques. Il faut donc autoriser à prolonger l'activité des travailleurs chaque fois que leur aptitude au travail est suffisante. En outre, il faut autoriser beaucoup plus largement le travail des retraités. Ceux-ci peuvent rendre de nombreux services et cette idée a été comprise par le législateur.

On ne voit aucune raison valable d'interdire de travailler à quiconque le désire et possède l'aptitude nécessaire.

La politique en faveur de la vieillesse doit être une aide et non une expulsion de la vie sociale.

Le Conseil national du travail a été consulté à ce sujet. Il en résulte que ledit conseil est d'avis que les travailleurs ayant poursuivi une activité professionnelle après l'âge légal de la retraite doivent bénéficier, en matière de pension, de certains avantages complémentaires, en fonction du nombre d'années supplémentaires prestées.

Le Conseil suggère que la pension de retraite soit majorée d'un certain pourcentage en fonction des prestations qui auront été effectuées après l'âge normal de la retraite, le calcul des droits relatifs à la carrière étant arrêté à partir de cet âge. Il estime que les retenues et versements pour les différents secteurs de la sécurité sociale (part patronale et part du travailleur) doivent être effectués comme auparavant.

En conclusion, le travailleur poursuivant un travail professionnel après l'âge normal de la retraite renonce momentanément à sa pension et cotise à la sécurité sociale. C'est un double avantage pour la Caisse des pensions.

Tenant compte de tous les éléments sur lesquels un accord unanime s'est fait dans les milieux avertis des problèmes auxquels elle apporte une solution réaliste, nous présentons une proposition simple et modeste qui encouragera les travailleurs restés au travail et leur accordera une compensation partielle pour avoir renoncé momentanément au droit à la pension

gang schijnen, doch daar de van de werknemers gevraagde krachtsinspanning steeds minder groot wordt, zijn de bejaarde personen veel meer dan vroeger geschikt om te werken.

Indien de werkzame bevolking te zwaar belast werd zouden haar middelen niet meer toereikend zijn voor het opkomend geslacht. Niet alleen het gezinsleven zou daaronder lijden, maar ook het onderwijs.

Deze kwestie is een van de minst goed begrepen en minst bekende, althans uit een economisch en biologisch oogpunt. De duur van de arbeidsgeschiktheid der werknemers moet dus worden verlengd, telkens als deze geschiktheid toereikend blijkt te zijn. Bovendien moeten wij het verrichten van arbeid door gepensioneerd op een veel ruimere schaal toestaan. Dezen kunnen tal van diensten bewijzen en de wetgever heeft zulks begrepen.

Er is geen enkele geldige reden om iemand te verbieden arbeid te verrichten wanneer hij zulks wenst te doen en daartoe de nodige geschiktheid bezit.

Het ouderdomsbeleid moet bedoeld zijn als steun en niet als een uitsluiting uit het maatschappelijk leven.

Dienaangaande is het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen. Deze was van oordeel dat de werknemers die na de pensioengerechtigde leeftijd nog normale beroepsarbeid verricht hebben, inzake van pensioenen van het aantal jaren gedurende welke zij nog werkzaam zijn geweest.

De Raad stelt voor het overlevingspensioen te verhogen met een zekere procentuele bijslag, in overeenstemming met de arbeid die na de normale pensioengerechtigde leeftijd is verricht, daar de berekening van de rechten op de beroepsloopbaan na het bereiken van deze leeftijd wordt stopgezet. De Raad oordeelt dat de afhoudingen en stortingen voor de verscheidene sectoren, van de maatschappelijke zekerheid (werkgevers- en werknemersbijdragen) ongewijzigd moeten blijven.

Tot besluit zij dus gezegd dat de werknemer die beroepsarbeid verricht na de normale pensioengerechtigde leeftijd, tijdelijk afziet van zijn pensioen en een bijdrage aan de maatschappelijke zekerheid afdraagt. Voor het Pensioenfonds betekent dit een dubbel voordeel.

Rekening houdend met al deze gegevens — waarover een akkoord is bereikt in de kringen die vertrouwd zijn met de problemen waarvoor het onderhavige voorstel een oplossing biedt — dienen wij dit eenvoudige en bescheiden wetsvoorstel in, dat de aan het werk gebleven werknemers zal aanmoedigen en hun een gedeeltelijke compensatie zal geven voor de tijdelijke afstand van hun recht op pensioen.

L. DELHACHE.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

La pension de retraite peut également prendre cours dans la période de 5 années qui suit l'âge normal de la pension : 60 ans pour les femmes, 65 ans pour les hommes.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Het rustpensioen kan eveneens ingaan gedurende het tijdvak van 5 jaar dat volgt op de normale pensioengerechtigde leeftijd : 60 jaar voor de vrouwen, 65 jaar voor de mannen.

La pension de survie peut aussi bénéficier des mêmes avantages.

Dans ces cas les pensions sont augmentées de 5 % par année d'âge au delà de l'âge normal de la pension.

11 avril 1962.

Dezelfde voordelen kunnen eveneens gelden voor het overlevingspensioen.

In dergelijke gevallen wordt het pensioen verhoogd met 5 % per levensjaar boven de normale pensioengerechtigde leeftijd.

11 april 1962.

L. DELHACHE,
J. LENOIR,
J. POSSON,
O. DE MEY,
N. DUVIVIER,
M. DÉCARPENTRIE.
